

ЕТНОГРАФІЯ ДИТИНСТВА

Викладач - к.пед.н., доц. Козлюк Ольга Андріївна

Кількість кредитів - 3

Семестр - 3

Анотація дисципліни

Етнографія дитинства є вибірковим компонентом освітньо-професійної програми підготовки здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 012 Дошкільна освіта.

Зміст курсу поділений на два взаємопов'язані і доповнюють один одного змістові модулі, які характеризуються своїм інтегративним характером, залученням знань із різних галузей наук, використанням етнографічного матеріалу, забезпеченням особистісної позиції здобувачів вищої освіти як професіоналів та носіїв етнічного світогляду, формуванням ноосферної свідомості.

Опанування знаннями з курсу “Етнографія дитинства” реалізується за допомогою основних організаційних форм навчання: лекцій, практичних (семінарських) занять, консультацій, самостійної роботи тощо. Остання займає провідне місце в системі освітнього процесу та передбачає виконання завдань, написання рефератів, повідомлень, складання анотацій тощо.

Виклад змісту дисципліни відбувається за допомогою використання інтерактивних методів та прийомів навчання.

Метою викладання дисципліни є: збагачення, поглиблення і розширення у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 012 “Дошкільна освіта” знань про дитинство як гуманітарне і соціокультурне явище, аналіз етнографічного матеріалу з означеної проблеми, визначення соціальної обумовленості способів передачі матеріальних і духовних цінностей молодому поколінню та соціальних механізмів формування етнічної самосвідомості людини в період дошкільного дитинства.

2. Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- 1) формування загальних та спеціальних компетентностей в галузі етнографії дитинства;
- 2) дати визначення дитинства, розкрити його значення для дитини і суспільства, актуалізуючи знання здобувачів вищої освіти у галузі культурології, мистецтвознавства, соціології, психології, філософії, педагогіки, етнопедагогіки, етнографії;
- 3) розвивати вміння аналізувати дитинство як гуманітарне, соціокультурне та психолого-педагогічне явище;
- 4) ознайомити здобувачів вищої освіти з різноманітним етнографічним матеріалом, сприяти осмисленню своєї професійної значущості як носія етнокультури, підвищити рівень етнічної самосвідомості;
- 5) формування загальних та фахових компетентностей.

3. Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна:

інтегральна:

Здатність компетентно розв'язувати складні задачі й проблеми в організації та моніторингу освітнього процесу в системі дошкільної освіти або в процесі навчання фахівців із дошкільної освіти в закладах вищої освіти, що передбачає проведення досліджень, та/або здійснення інновацій у ситуаціях, що характеризуються невизначеністю умов і вимог.

загальні:

КЗ-4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ-6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

спеціальні (фахові):

КС-9. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.

КС-12. Здатність аналізувати сучасні проблеми розвитку дошкільної освіти на основі розуміння феномену дитинства, вивчення та порівняння досвіду виховання дітей у різних народів та організації системи дошкільної освіти в інших країнах.

Очікувані результати навчання

Програмні результати навчання

ПР-10. Володіти уміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.

ПР-17. Аналізувати сучасні проблеми дошкільної та інклюзивної освіти, дошкільного дитинства на основі усвідомлення його феномену та знань про особливості уявлень про дитинство на різних етапах історії людства та різних етносах.

ПР-18. Визначати актуальні дослідження процесів розвитку і виховання дітей дошкільного віку, оптимальні форми роботи з дітьми. Обґрунтовувати проблеми походження, історії і культури дитинства.

Знання:

- 1) проблем етнографії дитинства на межі предметних галузей;
- 2) основних понять курсу «Етнографія дитинства»;
- 3) теоретико-методологічних концепцій зарубіжної та вітчизняної педагогічної освіти, механізмів пізнання педагогічної дійсності;
- 4) особливостей уявлень про дитинство на різних етапах історії людства та різних етносах;
- 5) етнопедагогічної періодизації розвитку дитини;
- 6) педагогічних засад дитячої субкультури;
- 7) соціально-психологічних основи гендерної ідентичності.

Уміння:

- 1) розв'язувати складні задачі та проблеми, що потребують оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог;

- 2) визначати актуальні дослідження процесів розвитку і виховання дітей дошкільного віку;
- 3) обґрунтовувати проблеми походження, історії і культури дитинства;
- 4) аналізувати дитинство як гуманітарне, соціокультурне та психолого-педагогічне явище.